

هدایت نقدینگی به سمت تأمین مالی تولید

رئیس دانشکده اقتصاد دانشگاه امام صادق گفت: نقدینگی باید در جهت تأمین مالی فضاهای جدید و فضاهای فعلی تولید مورد استفاده قرار گیرد و اگر تسهیل گری و بازدهی لازم در حوزه کسب و کار ایجاد شود، نقدینگی به این سمت جذب می‌شود. مهدی صادقی شاهدانی، اظهار داشت: حجم قابل توجهی از نقدینگی در کشور داریم که باید ساماندهی شود. این نقدینگی پتانسیل خوبی است که باید در جهت تأمین مالی فضاهای جدید تولید و فضاهای فعلی تولید مورد استفاده قرار گیرد. وی توضیح داد: طبیعی است که در برخی شرایط خاص، نقدینگی‌ها به سمت بازار مسکن، طلا و ارز می‌رود؛ کسانی که نقدینگی در اختیار دارند، به دنبال آن می‌گردند که در چه فضای راحتی می‌توان نقدینگی را به جریان انداخت.

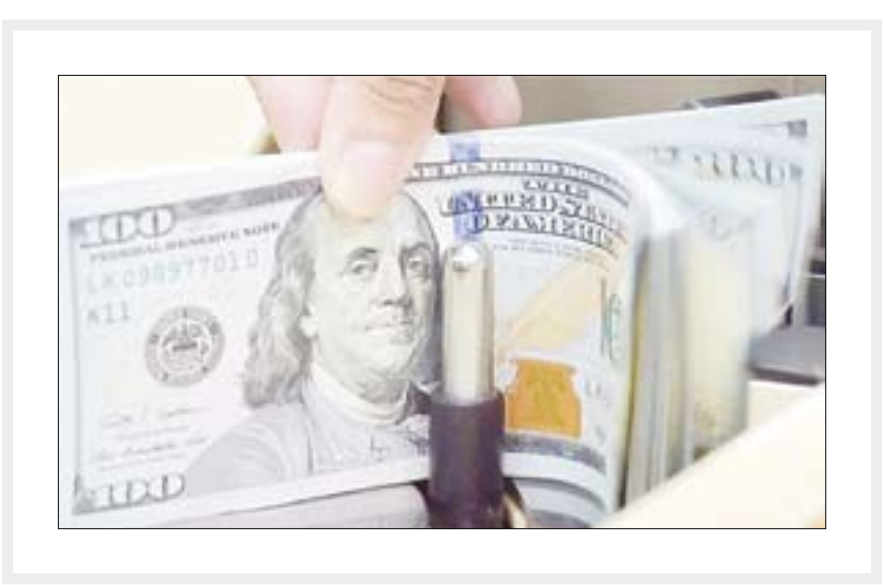
حمایت از اجرای برنامه ضربتی علیه متحرکان

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، اجرای برنامه ضربتی علیه متحرکان و گرانفروشان از سوی سازمان تعزیرات حکومتی را مثبت ارزیابی کرد. به گزارش خانه ملت، شهاب نادری، در خصوص ایجاد آرامش در بازار گفت: باید پذیرفت تداوم روند صعودی قیمت ارز در بازار باعث شده تمامی بازارها با التهاب جدی روبرو شود که این موضوع معیشت خانوارها را تحت تأثیر قرار داده است. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ادامه داد: مردم و اصناف مطالبات اقتصادی دارند بنابراین باید به این مسائل رسیدگی جدی شود تا دشمنان نتوانند سوء استفاده کنند.
شده‌جلوگیری کند.

تجارت در راستای دستور مقام معظم رهبری بررسی کر د؛

شفاف‌سازی در واگذاری ارز و سکه؛ مطالبه عمومی

حدی یازدهم) معرفی شد. بر این اساس، هجهمه مقطعی وسیع و گسترده در عین حال معمولاً سطحی و ابستگان دولت یا (همان اقتصاد رانت) در جهت توجیه افزایش نرخ ارز در سال ۱۳۹۶. این سوسی سیاست‌های فریب‌کارانه استفاده از عنوان منافع ملی برای تأمین منافع وابستگان قدرت را نشان داد و از طرفی تداوم سیاست‌های مآلوف اقتصادی سه دهه اخیر سرمایه‌گذاری بوده و هست که به شیوه منحصره فردی خام فروشی و حصولی را گسترش و توسعه می‌دهند.

- دست کاری نرخ ارز**

بانگاهی به آمارهای ارائه‌شده از سوی مراکز آماری به‌طور دقیق مشخص می‌شود که چگونه صاحبان اقتصاد نامولد گردادند دولت‌ها مبادرت به واردات گسترده از طریق دست کاری نرخ ارز زده‌اند. بر پایه آمارهای ارائه‌شده، ایران در سال ۱۳۹۶، ۳۰ میلیارد دلار کسری ارزی داشته است. ۱۱۰ میلیارد دلار درآمد ارزی و با احتساب ۲۵ میلیارد دلار واردات غیررسمی و خدمات، ۸۰ میلیارد دلار واردات داشته است. این همان موضوعی است اغلب کارشناسان اقتصادی به آن اذعان داشته و معنقدند که در اقتصادی که دولت و بنگاه‌های حصولی با فروش مواد خام عرضه‌کننده ۹۰ درصد از هستند و ۷۰ درصد از کشور صرف تأمین کالاهای اساسی و مایحتاج عمومی می‌شود از یک کالای عمومی، شمار می‌رود و نه یک کالای عرضه‌شده توسط بخش خصوصی مولد.

در حال حاضر صاحبان اقتصاد نامولد و حصولی‌ها، از ورای ارز صادراتی بنگاه‌های شبه‌دولتی پتروشیمی و فلزات اساسی و معدنی معانعت می‌کنند و این تنها یک علامت را به اقتصاد نشان می‌دهد و آن تسلط شبه‌دولتی بر دولت است.

نرخ ارز و اقتصاد فراقتی
در اقتصاد ایران بیش از ۹۰ درصد از پایه‌صورت مستقیم از فروش منابع ملی (نفت، گاز و معادن) است یا غیر مستقیم به‌واسطه رانت منابع حاصل شده است، در نتیجه از اموال شخصی یا خصوصی نیست و در شمول اموال و کالاهای عمومی محسوب می‌شود. اقتصاد ایران مانند اغلب کشورها

گروه اقتصاد کلان – **ایلیا بیرونی**؛ وقتی رهبر معظم انقلاب در نامه‌ای به رئیس‌جمهوری از وی گزارش دقیق تحولات بازار ارز خواستار شدند، در حقیقت این خواسته، صدای مردمی بود که ماه‌هاست از دولت می‌خواهند در این باره شفاف‌سازی کند. مطالعه رهبری انقلاب از حسن روحانی، خواست همه صنوف مختلف کشور است که مدت‌هاست بازار ارز و سکه وضع معیشت، اشتغال آن‌ها را تحت تأثیر خود قرار داده است. بر اساس خبری که رسانه‌ها در روز چهارشنبه گذشته منتشر کردند، مقام رهبری در نامه‌ای به رئیس‌جمهوری با ابراز نگرانی از اخبار منتشرشده در خصوص واگذاری ارز و سکه در ماه‌های اخیر و ابهاماتی که در افکار عمومی ایجاد کرده است، دستور دادند: «ضمن رسیدگی به موضوع گزارش دقیقی تهیه و به محضر ایشان ارسال شود.»

حالا التهاب و نابسامانی در بازار سکه و ارز به بزرگ‌ترین چالش و در عین حال به پیچیده‌ترین مسئله یک دهه اخیر اقتصاد کشور تبدیل شده و بی‌تردید به‌عنوان مهم‌ترین چالش پیش روی دولت دوازدهم بعد از مسئله برجام قرار گرفته است.

پیش‌ازاین درباره بحران بازار ارز و سکه کارشناسان، فعالان و دولتی‌ها بارها در تریبون‌های مختلف حرف زده و درباره علل التهاب و راهکارهای ساماندهی بازار ارز و سکه به اظهارنظر پرداخته و نسخه‌هایی در این زمینه نوشته و به اجرا گذاشته‌اند. اما همچنان باوجود عملیاتی شدن همه نسخه‌های شفابخش بحران بازار ارز و سکه بیش‌ازپیش پیچیده‌تر و منحنی‌عکسوی خود را گسترده‌تر کرده است. کارشناسان اقتصادی معتقدند که رهبری انقلاب کاملاً بر موضوع بحرانی بازار ارز و سکه تسلط کافی دارند. به اعتقاد این کارشناسان، رهبری از دولت خواسته علاوه بر ارائه ی گزارش تحولات بازار و نابسامانی‌های آن در باره علل ایجاد بحران در این بازار بررسی و گزارش دهند.

■ مدیریت نرخ ارز همراه با افزایش قیمت اقلام اساسی
به باور کارشناسان اقتصادی، برای واکنوی دلایل بحران بازار ارز و سکه باید به‌صورت ریشه‌ای به این موضوع ورود کرده و بررسی‌ها از طریق کلان انجام گیرد. به عبارتی تاریخ شفاهی اقتصاد سیاسی ایران در طی سه دهه اخیر می‌تواند به‌طور کامل ریشه‌های بحران بازار ارز و سکه را آشکار کند.

بر پایه پژوهشی که احسان سلطانی، پژوهشگر و کارشناس اقتصادی انجام داده است؛ مدیریت نرخ ارز در طی سه دهه اخیر همراه با افزایش قیمت اقلام کلیدی بوده؛ به‌طوری‌که دریافت مالیات تورمی از مردم برای رشد درآمدهای دولت از اصلی‌ترین موضوع بوده است.

به اعتقاد کارشناسان این موضوع از هنگامه اجرای تعدیل ساختاری در دولت پنجم آغاز شده، و آن زمان بود که اقتصاد نامولده به‌تدریج رشد و نمو یافت و این شد که حفظ منافع صاحبان قدرت و بنگاه‌های رانتی در اولویت قرار گرفت.

■ سیاست تثبیت نرخ ارز تنها در شعار

از طرفی سیاست تثبیت نرخ ارز، تنها در یک دوره معین و کوتاه در دولت‌های پس از انقلاب اجرایی شد و هیچ‌گاه این موضوع بعداز آن باوجود اعلام آن از طرف دولت‌ها رنگ واقعیت به خود نگرفت.

بر اساس گفته‌های احسان سلطانی، کارشناس اقتصادی، فقط در طی سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۹ و همچنین به‌صورت محدود از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۵ اجرا شد که از طرف دولت‌ها به‌عنوان دستاورد بزرگ (خصوصاً دولت‌های هفتم و هشتم و تا

تیم اقتصادی دولت به افراد کار دان نیاز دارد

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی تأکید دارد هر نماینده حکم مشاور بر برای رئیس‌جمهور را دارد اما دولت توجهی به نظرات نمایندگان ندارد. به گزارش خانه ملت، نبی هزارجریبی، اظهار داشت: تمام افراد در سطح کلان کشور مشاوران مختلفی دارند نمایندگان نیز از گروه‌های مختلف مشاوره بهره‌مند هستند اما موضوع این است که اگر افرادی مشاوره می‌دهند چرا کشور این بن بست‌رسید؟ یا مشاوران کاردان نبودند یا به حرف آنها توجهی نشد. وی تأکید کرد: بارها به رئیس‌جمهور در زمینه مبارزه با قاچاق کالا، رانت و فسادداری و مالی تذکر دادیم؛ اما گوش دولت به این تذکرات دهکار نبود و در نهایت به بن بست کنونی رسیدیم.

مؤمنی، اقتصاددان، می‌گوید: اگر دولت تزریق نکند، التهاباتی پدید می‌آید که موجب ایجاد رکود تورمی و دورباطل و همه آن عوارض می‌شود. پس در دچار دور باطل شده‌ایم و مایه تأسف‌است که مقامات کشور به‌خصوص در بانک مرکزی تا این اندازه در تف‌های سنسجیده و سطحی و غیر قابل اعتماد و برنامه‌های ناکارآمد را و چه‌همت خودشان قرار داده‌اند. یک رکن تقاضا برای ارز در ایران بر خورد‌های به‌شدت سهل‌انگارانه و شبهه‌ناکی است که در زمینه آزادسازی واردات کالا‌های لوکس و غیر ضروری مشاهده می‌کنیم. تمام این بازی‌هایی که صورت می‌گیرد و ترفقه‌هایی که گاه و بیگاه بالا و پایین می‌شود و این همه تفاوت‌های فاحش بین آنچه ما به‌عنوان اقلام وارداتی از کشورهای طرف تجاری خود مطرح می‌کنیم و آن‌ها به‌عنوان صادرات مطرح می‌کنند، به‌وضوح نشان‌دهنده شدت فساد و رانت در عرصه مدیریت واردات کشور است. پس ماجرای ما اجرای امور فرتیست، منافع رانت جو‌ها و فاسد‌ها از منافع ملی برتر دانسته شده و دارند یک تقاضاهای ضد توسعه‌ای برای ارز ایجاد می‌کنند.

■ تصمیم‌های شکننده بانک مرکزی

مؤمنی در ادامه گفت: «دور باطل بسیار مهم‌تر و جدیدتری به پدید آمده است و شکنندگی‌های اقتصاد سیاسی ایران را بیشتر کرده مسئله نحوه تزریق ارز به بازار سیاه و بازار آزاد است. اگر دولت به این‌همه اصطلاح بی‌بازار ارز منابعی تزریق نکند، بنا به تصریح خودشان، این ارز صرف خوش‌گذرانی‌ها در خارج، تأمین مالی برای واردات قاچاق، انواع رانت‌خواری‌ها و تعمیق وابستگی کشور و افزایش انواع ناپرابری‌ها می‌شود. اگر دولت تزریق نکند، التهاباتی پدید می‌آید که موجب ایجاد رکود تورمی و دور باطل و همه آن عوارض می‌شود. پس ما دچار دور باطل شده‌ایم.

اقتصاد تک‌محصولی بی‌رون‌وز و درون‌گرای ما، نیروی محرکه بیرونی‌اش در آمد ارزی است؛ درآمدی که حاصل فروش ثروت‌های ملی و منابع خام است. نهایتاً دلدرد از صادرات ما مبتنی بر دانش و نیروی کار است. از طرف دیگر این ارز منبع تأمین کالا‌های اساسی، مواد اولیه و واسطه‌ای است و اقتصاد ایران به‌عنوان یک مجموعه اقتصادی تولیدکننده ارز نیست، اقتصادی است که ثروت‌هایش را می‌فروشد و ارز به‌دست می‌آورد. بنابراین مانهی توانیم قواعدی را که در اقتصادهای دانش‌محور یا کار محور دیگر کشورها وجود دارد به این اقتصاد در ایران تعمیم بدهیم. در اقتصادی با حدود ۰٫۷ درصد تولید صنعتی و معدنی و ۹۰ درصد صادرات رانت- محور که اصولاً توسط بخش‌های دولتی و شبه‌دولتی و تا حدی بخش خصوصی وابسته به دولت انجام می‌شود، دست کاری نرخ ارز بیش از هر چیز دیگر در جهت تأمین منافع و تقویت بخش دولتی و وابستگان آن و تضعیف و تحدید بخش خصوصی و اقتصاد مردم عمل می‌کند. در اقتصاد «رانتی- حصولی- دولتی» ایران که مناسبات رانتی به‌جای مناسبات رقابتی حاکم است، اجرای دستوری اجزای-گزینشی کلیشه‌های سطحی و تا حدی منسوخ‌شده «اقتصاد بازار» نه تنها منجر به تحقق اقتصاد بازار نمی‌گردد که در عمل به اهرمی مخرب بر ضد منافع مردم و بخش خصوصی واقعی تبدیل می‌شود.

■ رفتارهای تسلسلی دولت و جولان اقتصاد رانتی –

حصولی و دولتی

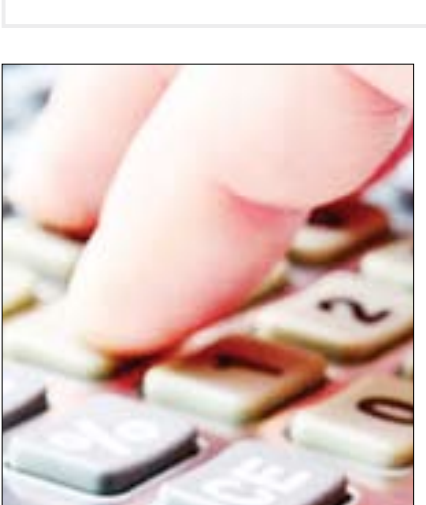
حالا نوسان‌های بازار دلار، باعث شده تا دولت در برابر آن رفتارهای تسلسلی داشته باشد. به همین دلیل است که فرشاد

۱۶ میلیارد دلار نفت ۳ ماهه فروختیم

سختگوی دولت از درآمد بیش از ۱۶ میلیارد دلاری صادرات نفت در سه ماهه نخست اسمال خبر داد. به گزارش تسنیم، محمذباقر نوبخت با تأکید بر اینکه کشور در شرایط حساسی به‌سر می‌برد و مردم باید دآوری کنند که امروز وقتی کشور در معرض تهدید قرار گرفته آیا قصوری از سوی مسئولان رخ داده است افزود: دولت دوازدهم به‌دنبال ماموریت خود در دولت یازدهم در تلاش است تا محدودیت‌های کشور را کاهش دهد.

سختگوی دولت با بیان اینکه توافق برجام با هدف شکستن دیوار تحریم و باز کردن دوار‌های نوین برای توسعه اقتصادی کشور منعقد شده بود اعلام کرد: برخی از کشورها در این توافق نامه از روزهای نخست در اجرای تعهدات خود بدهندی را در پیش گرفتند. نوبخت‌با تأکید بر اینکه همه دتا بر این امر واقف هستند که کشور بدهعد در این توافق نامه آمریکاست و امروز تمامی دنیا این کشور را دولتی مغفون می‌دانند گفت: صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی، هفته گذشته اعلام کرد که رشد اقتصادی ایران در چهار سال گذشته فراتر از متوسط منطقه بوده است. وی با اشاره به اینکه این امر محصول تلاش جمعی است و در سه ماهه نخست اسمال پیش‌بینی فروش ۲ میلیون ۴۱۰ هزار بشکه نفت به قیمت ۵۵ دلار در

عمومی در سال جاری نیز کم‌کان ۹ درصد است. کارشناسان حوزه مالیاتی می‌گویند مردم باید بداندن شهره با پرداخت مالیات بر ارزش افزوده اداره می‌شود و اگر به دنبال شهری آباد هستند باید با پرداخت عوارض و مالیات، مشارکت بیشتری به‌عنوان شهروند داشته باشند چون ۳ درصد از مالیات بر ارزش افزوده برای آبادانی شهرها هزینه می‌شود.

معاون مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی آخرین مهلت ارایه اظهار نامه مالیات بر ارزش افزوده فصل بهار را اعلام کرد و گفت: ۱۶ تیرماه، آخرین مهلت ارایه اظهار نامه مالیات بر ارزش افزوده فصل بهار ۱۳۹۷ است.

تجارت

شنبه ۱۶ تیر ۱۳۹۷ شماره ۱۳۶۶

Sat . 7 July . 2 0 1 8

اقتصاد کلان

سرمقاله

سایه سنگین مافیابا بر اقتصاد

ادامه از صفحه یک

...صد‌هزار سکه انبار کرده‌اند و خلاصه اینکه بارها گفته‌ایم دست‌هایی در کار است تا وضعیت کشورمان را بحرانی نشان دهد. اما با کمال تأسف حتی یک بار مسوولان از ما دعوت نکردند تا بپرسند که این اطلاعات را از کجا آورده‌ایم، مدتهاست کسی از ما نمی‌پرسد منظور شما از وجود رانت و فساد چیست و خلاصه اینکه گویا گوش شنوایی برای شنیدن واقعیتها وجود ندارد.
تک آنکه یک باره نیروی انتظامی اعلام می‌کند که یک نفر تو تن سکه انبار کرده و همه دست و پا می‌زند که این آدم تاکنون کجا بوده است. نیروی انتظامی اعلام می‌کند که مدتها این فرد را زیر نظر داشته تا نوانسته و را به دام بیندازد در حالی که اگر به سراغ ما می‌آمدند اسامی این قبیل افراد را با شفافیت اعلام می‌کردیم. اکنون از نمایندگان مجلس تافلان سیاسی و کسبه بازار و مردم عادی گمان می‌کنند که کشف بزرگی صورت گرفته است. اما واقعیت این است که یکی از این آقایان را گرفته‌اند و عده بسیاری همچنان دست به کار هستند. کافی است تعداد سکه‌های موجود بازار را آمارگیری کنید و از مردم عادی سوال کنید که چند نفر آنان در خانه‌هایشان سکه انبار کرده‌اند. به راستی این همه سکه طلا کجاست؟ پاسخ روشن است. این سکه‌ها در گاو صندوق‌های دیگری نگهداری می‌شود که لازم به شفاف سازی است.

اکنون سوال اینجاست که آیا یک نفر بازار سکه را به این روز انداخته و آیا نیروی انتظامی می‌تواند تضمین بدهد که بقیه طلا و جواهرات طلا را شناسایی و دستگیر می‌کنند؟ پاسخ روشن است. شاید ماه‌ها و سال‌ها طول بکشد تا فرد دیگری دستگیر شود. اما علت کجاست. علت در این است که با روزهای اول انقلاب فاصله گرفته‌ایم و به مردم اعتماد نمی‌کنیم. چرا برای شناسایی و دستگیری تکفیری‌ها به مردم اعتماد می‌کنیم و از آنان می‌خواهیم تا با مشاهده کوچکترین حرکتی، به دستگاه‌های امنیتی اطلاع بدهند اما از مردم نمی‌خواهیم که اگر کسی را دیدید که سکه به صورت انبوه می‌خرد یا بازار طلا را آشفته می‌کند یا در بازار از اختلال ایجاد می‌کند که مأموران امنیتی خبر بدهید.

جایگاه مهمتر و البته تاثیرگذار تر، تشکلها هستند. متأسفانه مسوولان با تشکل‌های بیگانه شده‌اند. اگر مسوولان با اعضای صنف طلا و جواهر ارتباط داشته باشند، به سادگی می‌توانند چنین افرادی را شناسایی کنند. اما بیگانگی باعث شده تا از ظرفیت بسیار خوب تشکل‌های برای شناسایی عده‌ای دلال که به مافیای تبدیل شده اند، بی خبر بمانیم.

نکته پایانی این است که در هر بخش‌ی مافیایی وجود دارد. مافیای سیگار، مافیای میوه، مافیای خودرو و خلاصه اینکه همه جسامافیای داریم و همین مافیاهای باعث شده‌اند تا اقتصاد کشور آشفته شود.

منوعیت صادرات ۱۸ قلم کالای

اساسی و ضروری کشورزی

گمرک ایران با صدور ابلاغیه‌ی صادرات ۱۸ قلم کالای اساسی و ضروری کشورزی را تا اطلاع ثانوی ممنوع کرد. در این دستورالعمل که در تاریخ ششم صاه صادر شده و به اطلاع وزرای صنعت، معنن و تجارت و امور اقتصادی و ذرابایی رسیده، آمده است: پیرو بخشنامه‌های مربوط به فهرست اقلام صادراتی مشمول ممنوعیت، عوارض و مجوز صادراتی، صادرات ۱۸ قلم کالای اساسی و ضروری کشورزی ذرت، گندم آرد، جو، گوسر، دانه‌های روغنی، روغن خام و پالم، پنجه، کاه و کلس، پودر ماهی و گوشت، انواع سیوس، کنجاله‌سویا، سایر کنجاله‌ها، تفاله‌ها، خوراک آبزیان، افزودنی‌های خوراک آبزیان، چاودار و سوسر گوم تا اطلاع ثانوی ممنوع شده است.

این دستورالعمل از نسوی علی اکبر شادمانی مدیر کل دفتر صادرات گمرک به تمامی گمرکات اجرایی کشور برای اجرا ابلاغ شده است.

اختصاص ۱۰۰ درصد پاداش پایان خدمت بازنشستگان آموزش و پرورش

این بخشنامه به استناد ماده ۱۹ قانون بودجه جزء ۲ بند ط و بند ماده ۲۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت(۲) مصوب ۱۳۹۳ و حکم ذیل جدول شماره ۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، اعتبارات و ذریعط به آن دستگاه ابلاغ می‌شود تا با رعایت قوانین و مقررات اقدام شود.

گفتنی است که تخصیص اعتبار مذکور به میزان ۱۰۰ درصد تعیین شده و در ردیف اعتبارات هزینه‌ای ۳۶ هزار و ۸۸۹ میلیون ریال تعیین شده و در سه مرحله و به صورت مساوی طی ماه‌های تیر، مرداد و شهریور پرداخت می‌شود.

قانونی برای بر خود با تخلفات مالی شبکه‌های اجتماعی نداریم
معاون سابق وزیر اقتصاد گفت: «کنون قانونی برای برخورد با تخلفات مالی در شبکه‌های اجتماعی نداریم، خلا‌های قانونی در نظارت بانک مرکزی بر بانک‌ها وجود دارد که باید در قانون جدید رفع شود. به گزارش پژوهشکده پولی – بانکی، عبدالرحمن ندیمی‌پوشهری، با بیان اینکه یکی از مواردی که در شورای پول و اعتبار درباره آن بحث می‌شود، مجازات‌هایی که برای تخلف بانک‌ها دیده شده است، تأکید کرد: مجازات‌های کنونی پاسخگو نیستند و باید سنگین تر شوند و قدرت برخورد بانک مرکزی با بانک‌های متخلف باید قوی تر و سریعتر باشد. ندیمی‌پوشهری درباره تخلفات مالی که در شبکه‌های اجتماعی رخ می‌دهد، گفت: در حال حاضر قانونی برای برخورد با تخلفاتی که در شبکه‌های اجتماعی انجام می‌شود، نداریم و این موضوع باید در قانون جدید باید مدنظر قرار بگیرد.

معاون سابق وزیر اقتصاد تصریح کرد: در بانکداری امروز ابزارهایی به کار رفته می‌شود که باید تحت نظارت بانک مرکزی باشند. هیچ عملیات بانکی نباید خارج از نظارت بانک مرکزی باشد؛ زیرا این موضوع بخشی از حقوق مدنی مردم است و نباید اجازه داد حتی از هیچ کس ضایع شود.